Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001234

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-04-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руденко Наталія Володимирівна
2. Nataliia Rudenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1929-2077

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 061

Назва наукової спеціальності: Журналістика

Галузь / галузі знань: журналістика

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 20728 журналістика

Дата захисту: 14-09-2022

Спеціальність за освітою: 061 Журналістика

Місце роботи здобувача: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 249

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.21.21.21, 19.21.91, 19.01.11, 16.21.29

Тема дисертації:

1. Сугестія як засіб формування громадської думки в сучасних англомовних інтернет-виданнях: інформаційно-комунікаційні стратегії та способи їх реалізації

2. Suggestion as a means of forming public opinion in modern English-language online publications: information and communication strategies and methods of their implementation

Реферат/анотація:

1. У дисертації здійснено спробу визначити способи реалізації сугестивних стратегій у процесі формування громадської думки сучасними англомовними інтернет-виданнями на засадах соціально-комунікаційного підходу. Аналіз джерельної бази за обраною темою дав можливість зробити висновок про те, що сучасні медіа використовують для формування громадської думки як просвітницький та мобілізувальний, так і суто маніпуляційний арсенал сугестії. Актуальність роботи зумовлена потребою встановити набір інструментів сугестивних стратегій, який використовують інтернет-ЗМІ. У роботі окреслено структуру сугестивного апарату. Схарактеризовано та структуровано такі форми реалізації сугестії у журналістських матеріалах, як мовні/немовні інструменти сугестивних стратегій, обґрунтовано сутність їхнього сугестивного потенціалу у формуванні громадської думки реальної та потенційної аудиторії сучасної онлайн-періодики на трьох рівнях функціонування: комунікаційно-стратегічному, екстралінгвістичному та лінгвістичному. Проведений

теоретико-методологічний аналіз наукової проблеми дозволив виділити психолінгвальні (емпатія, рефлексія, залякування), екстралінгвістичні (візуалізація) та мовленнєві (інтимізація, діалогізація, клішування, критика, провокація, переконання) сугестивні стратегії. Серед усіх інструментів маніпулювання громадською думкою в інтернет-ЗМІ до сугестивних належать такі інструменти побудови повідомлення, що впливають на сприйняття та запам'ятовування інформації адресатом, зміну його емоційного стану та програмування асоціаційного ряду щодо поданої у медіа інформації. У такий спосіб сугестивні інструменти формують несвідомі установки, визначаючи можливі форми поведінки та спрямованість в ухваленні рішень. Джерельну базу дослідження склали сучасні англомовні інтернет-видання USA today, The Guardian, The Day, The Moscow times, China Daily. Вибірка була сформована за такими критеріями, як рівень авторитетності та масштаб аудиторії (згідно з рейтингами електронних видань Newspaper Web Ranking, trendrr.net, Інтернет Асоціація України, рейтингова агенція comScore), частота публікацій та оперативність, безплатне користування онлайн-версією (доступність), наявність електронної версії в інтернеті та власного архіву, англійська мова публікацій як найбільш поширена в інтернеті (для охоплення найширшого кола користувачів із різних країн світу), відсутність мовного та стилістичного консерватизму. Визначено тенденції застосування сугестивних стратегій та інструментів в журналістських матеріалах англомовних інтернет-видань. На комунікаційно-стратегічному рівні гармонійно вибудовують емоційний баланс інтернет-видання The Guardian та The Day, в яких усі стратегії мають майже рівні частки. Проте загальна ситуація в аналізованих медіа така: за відсотковим співвідношенням найчастіше, у порівнянні з рефлексією або співпереживанням, використовується залякування. Різноманіттям візуальних інструментів екстралінгвістичного рівня сугестії вирізняється інтернет-видання The Guardian. Натомість стратегії лінгвістичного рівня переважають у контенті The Day. У цілому ж The Guardian віддає перевагу використанню стереотипів, ярликів, метафор, критичних суджень, інструментів висміювання, повтору, генералізації, евфемізації; у The Day переважають стратегії інтимізації та діалогізації, прецедентні одиниці, емоційно-оцінна лексика, інтенсифікація, риторичні запитання, порівняння, протиставлення, категоризація та рефлексія; сугестивний вплив China daily ґрунтується на сугестивно-маркованих заголовках та стратегії залякування; The Moscow times не виділяється серед інших видань за кількісним показником, проте серед психолінгвальних стратегій у контенті найбільшу частку має залякування; у матеріалах USA today найчастіше використовується стратегія емпатії. Досліджувані видання віддають перевагу використанню метафори й емоційно-оцінної лексики в заголовках та мають майже рівні частки сугестивно-маркованих заголовків від загальної їх кількості. Отже, сучасні англомовні інтернет-видання активно реалізують у своїх матеріалах сугестивні стратегії. На основі аналізу наукових джерел та матеріалів з практики журналістської діяльності складено загальну схему механізму формування громадської думки в інформаційно-комунікаційному просторі сучасного цифрового суспільства. Завдяки таким специфічними характеристиками мережевих новин, як взаємопов'язаність, інтерактивність, індивідуальний підхід та ін., процес формування громадської думки в сучасному інтернет-просторі – це ланцюгове передавання інформації різними видами інтернет-ЗМІ, що відбувається поетапно. Повідомлення циркулює по інформаційному колу, здійснюючи сугестивний вплив на хід думок та світогляд аудиторії. Утворюється інформаційне поле, у межах якого формується громадська думка щодо того чи іншого питання. Ключова подія привертає увагу медіа та започатковує новинну тему. У випадку надання журналістами пріоритету одній із тем на порядку денному ЗМІ утворюється медіахайп.

2. The dissertation attempts to determine the methods of implementing suggestive strategies in the process of forming public opinion by modern English-language online publications based on the principles of a social and communication approach. Analysis of the source base on the chosen topic made it possible to conclude that modern media use both an educational and mobilizing, and a purely manipulative arsenal of suggestion to form public opinion. The relevance of the work is due to the need to establish a set of suggestive strategy tools used by online media. The work outlines the structure of the suggestive apparatus. Such forms of implementing suggestion in journalistic materials as linguistic/non-linguistic tools of suggestive strategies are characterized and structured, and the essence of their suggestive potential in forming public opinion of the real and potential audience of modern online periodicals is substantiated at three levels of functioning: communication-strategic, extralinguistic,

and linguistic. The theoretical and methodological analysis of the scientific problem allowed us to identify psycholinguistic (empathy, reflection, intimidation), extralinguistic (visualization) and speech (intimation, dialogization, cliché, criticism, provocation, persuasion) suggestive strategies. Among all the tools for manipulating public opinion in the Internet media, suggestive tools include such tools for constructing a message that affect the perception and memorization of information by the addressee, change his emotional state and program the association series regarding the information presented in the media. In this way, suggestive tools form unconscious attitudes, determining possible forms of behavior and direction in decision-making. The source base of the study was made up of modern English-language online publications USA today, The Guardian, The Day, The Moscow times, China Daily. The sample was formed according to such criteria as the level of authority and the scale of the audience (according to the ratings of electronic publications Newspaper Web Ranking, trendrr.net, Internet Association of Ukraine, comScore rating agency), frequency of publications and efficiency, free use of the online version (accessibility), availability of an electronic version on the Internet and its own archive, English language of publications as the most widespread on the Internet (to reach the widest range of users from different countries of the world), absence of linguistic and stylistic conservatism. Trends in the use of suggestive strategies and tools in journalistic materials of English-language online publications were identified. At the communication and strategic level, the online publications The Guardian and The Day harmoniously build an emotional balance, in which all strategies have almost equal shares. However, the general situation in the analyzed media is as follows: in terms of percentage, intimidation is used more often than reflection or empathy. The Guardian online publication is distinguished by a variety of visual tools of the extralinguistic level of suggestion. In contrast, linguistic level strategies prevail in The Day content. In general, The Guardian prefers the use of stereotypes, labels, metaphors, critical judgments, tools of ridicule, repetition, generalization, euphemization; The Day is dominated by strategies of intimacy and dialogization, precedent units, emotional-evaluative vocabulary, intensification, rhetorical questions, comparison, contrast, categorization and reflection; the suggestive influence of China daily is based on suggestively marked headlines and the strategy of intimidation; The Moscow times does not stand out among other publications in terms of quantity, however, intimidation has the largest share among psycholinguistic strategies in the content; in USA today materials, the strategy of empathy is most often used. The studied publications prefer the use of metaphor and emotional-evaluative vocabulary in headlines and have almost equal shares of suggestively marked headlines from their total number. Thus, modern English-language online publications actively implement suggestive strategies in their materials. Based on the analysis of scientific sources and materials from the practice of journalistic activity, a general scheme of the mechanism of public opinion formation in the information and communication space of the modern digital society has been compiled. Due to such specific characteristics of network news as interconnectedness, interactivity, individual approach, etc., the process of public opinion formation in the modern Internet space is a chain transmission of information through various types of Internet media, which occurs in stages. The message circulates through the information circle, exerting a suggestive influence on the course of thoughts and the worldview of the audience.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Інформаційні та комунікаційні технології

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Руденко Н. Сугестивний інструментарій електронної версії газети The Guardian. Образ: наук. журн. із соц. комунік. Суми; Київ; 2018. Вип. 1 (27). С. 119-127
- Руденко Н. Лінгвостилістичні засоби сугестії в сенсаційних матеріалах електронних газет USA today, The Guardian і China daily. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Лінгвістика.

Херсон, 2018. № 34. С. 80-84

- Руденко Н. Роль сугестії у формуванні громадської думки аудиторії інтернет-видань. Образ: наук. журн. із соц. комунік. Суми; Київ, 2019. Вип. 3 (32). с. 70-79
- Руденко Н. Сугестивний потенціал вербальних засобів висміювання в контенті сучасних електронних видань. Sience and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences. Budapest, 2019. VII(32), I.: 192, p.p. 71-74

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткаченко Олена Григорівна
2. Olena Tkachenko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6382-6390

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дегтярьов Сергій Іванович
2. Serhii Dehtiarov

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0885-2721

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поплавська Наталія Миколаївна

2. Nataliia Poplavska

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1100-5002

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бутиріна Марія Валеріївна

2. Mariia Butyrina

Кваліфікація: д. соц. ком., д.соц.комунік., професор, 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2678-749X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бідзіля Юрій Михайлович

2. Yurii Bidzilia

Кваліфікація: д. соц. ком., доц., 27.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5134-323

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаврилюк Інна Леонідівна

2. Inna Havryluk

Кваліфікація: к. соц.ком., доц., 27.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7454-3540

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Садівничий Володимир Олексійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Садівничий Володимир Олексійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Бойко Антон Олександрович
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна